

Glas Saturnusa

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA »SATURNUS« LJUBLJANA - LETO VI - ŠTEVILKA 7 - AVGUST 1964

Boljše in več dela, višji osebni dohodki

Letos smo priče vrsti gospodarskih ukrepov, ki so precej vzburljivi naše poslovno in osebno življenje. Glavni namen teh ukrepov je čimbolj sprostiti centralistično vodenje upravljanja in ostalo funkcioniranje odnosov na čimbolj konkretno ekonomsko osnovo, ki zlasti bazira tudi na vključitvi Jugoslavije v mednarodno tržišče. Ureditev in končni cilj uvajanja ter ukrepov je hitrejši vzpon našega osebnega standarda.

Pri analizi in spremljavi tega dogajanja je prav, da jo ugotovljamo kritično in iz različnih gledišč.

Ukrepi, ki so bili izvedeni za restrikcijo investicij, so prizadeli tudi naše podjetje. Rekonstrukcija, ki je bila predvidena za obdobje 1960—1970, se bo zaradi pomanjkanja oziroma prelivanja sredstev v druge namene zavlekla v daljše obdobje, kot je bil predvideno. To bo nujno nekoliko spremenilo tudi ekonomske rezultate v obdobju 1963—1970. Pri izvajanju te akcije bi lahko ugotovili, da nas je zlasti prizadela za nas zelo težko sprejemljiva politika Gospodarske banke SRS — v preteklem letu — ki nam je diktirala zelo težke kreditne pogoje, katerih posledice čutimo zlasti v letošnjem letu. Zlasti nas restrikcija še huje prizadene, ker smo prav v letih 1963—1965 predvidevali investicije v strojno opremo, ki naj bi z mehanizacijo in avtomatizacijo pospešila rast produktivnosti dela, ker rezerv v samem fizičnem delu ne moremo več iskati.

Podražitev nekaterih uslug in materialov, ki jih mi prejemamo, je tudi v našem podjetju povzročila znaten dvig poslovnih stroškov, kar na drugi strani nujno pogojuje manjšanje dohodka. Glede cen naših proizvodov, je naš Upravni odbor sklenil, da do nadaljnjega ne bomo zviševali cen, razen pri artiklih, ki so že sedaj ogroženi, ker skorajda že niso več rentabilni. To je bil primer pri nekaterih električnih predmetih.

Zaradi splošne podražitve zlasti živilskih artiklov je nujno, da smo temu primerno pričeli ukrepati tudi pri reguliranju osebnih dohodkov. Imenovani draginski dodatek v višini 1.500 in 2.000 dinarjev je samo prvi ukrep. Po analizi, ki so jo pripravile strokovne službe, bomo predlagali organom upravljanja povišanje osebnih dohodkov za 8%. To splošno povišanje v enotnem odstotku se predlaga zlasti zato, da ne bi preveč rušili odnosov in pa zaradi tega, ker osebni dohodki višje kvalificiranih kadrov zaostajajo za dohodki v sorodnih podjetjih. S temi ukrepi bomo dosegli, da bi najnižji dohodki v naši tovarni prišli na 29.000 do 30.000 dinarjev.

Pri analizi takega stanja v podjetju nam mora biti jasno, da samo s sredstvi, ki nam bodo ostala kot posledica sprememb družbenih instrumentov (v le- (Nadaljevanje na 8. strani)

Varnost pri delu najvažnejša

V prvi točki dnevnega reda zadnje seje komisije za HTV je varnostni tehnik podal polletno poročilo o delu HTV službe v prvem polletju in o porabljenih sredstvih za osebna zaščitna sredstva ter dodatno prehrano. Analizirali so poškodbe, pri katerih so ugotovili, da so v glavnem manjšega značaja in so se pripetile delavcem, delavkam, ki so kratek čas v podjetju in pa tistim zaposlenim delavcem, ki jih pre-

meščamo z delovnega mesta na drugo. HTV komisija meni, da do teh poškodb pride predvsem zato, ker predelavci ne posvečajo dovolj pozornosti novosprejetim delavkam ob uvajanju na določeno delovno mesto in jih tudi potem na delovnem mestu ne kontrolirajo, čeprav napačno delajo. V bodoče bo komisija HTV odgovorne osebe predlagala v postopek disciplinski komisiji podjetja.

Po analizi hujših poškodb, ki so se pripetile v podjetju v zadnjih treh letih, je centralna komisija za HTV ugotovila, da je do teh poškodb prišlo predvsem zaradi tega, ker stiskalnice in stroji za izdelovanje embalažnih izdelkov ter delov avtoelektrike niso tehnično zaščiteni. Od 15 hujših poškodb se je 10 poškodb pripetilo delavkam zaradi tega, ker ekscentrične stiskalnice nimajo zavarovanega nožnega pedala kot to predpisuje 149. člen Splošnega pravilnika o HTV. Poškodbe se pripetijo v trenutku, ko delavke odstranjujejo polizdelke izpod orodja, ali pa iz različnih vzrokov posežejo v nevaren prostor. Zaščita pedala mora biti izvedena tako, da je podzavestna sprožitev pedala onemogočena.

V pripravi materiala za strojno in orodno delavnico ter v ročni orodjarni delavci dvigujejo težje kovinske dele. V obeh obratih se je že pripetilo nekaj hujših (Nadaljevanje na 3. str.)

Temeljna organizacija izdelana

Plansko operativni oddelek je oddelek tehnične službe in organ operativnega vodstva proizvodnje.

Zaradi funkcionalno-organizacijske delitve ekonomskih enot, ki je pogojena s tehnološkim procesom proizvodnje v posameznih obratih je nujno plansko operativno službo deliti v:

1. Plansko operativni oddelek OTP, ki obsega proizvodne enote

- štancarija OTP
- oddelek za površinsko obdelavo
- oddelek za obdelavo plastičnih mas
- montažo OTP

2. Plansko operativni oddelek embalaže, ki obsega proizvodne obrate:

- tiskarna
- obrat Zalag
- obrat Embalaža

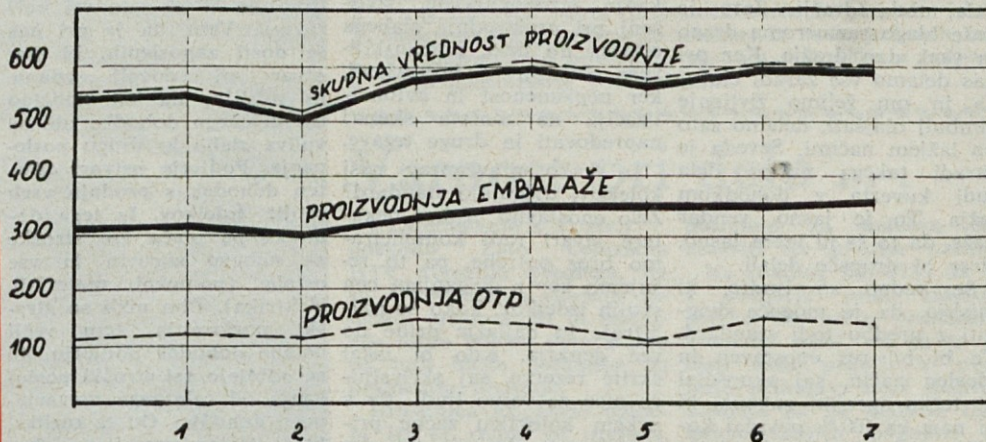
3. Plansko operativni oddelek orodjarne. (V nadaljevanju obravnavam funkcije in delokrog plansko operativnih oddelkov za ekonomske enote osnovne proizvodne dejavnosti).

Osnovna funkcija plansko (Nadaljevanje na 5. str.)

Planirajmo dosledno

To so besede, ki jih slišimo in o njih mnogo razpravljamo na različnih sestankih, konferencah, po radiju, televiziji, kongresih itd. Da pa ne bi gledali k sosedu v loncu, kaj kuha, pogledjmo v svojega, kaj kuhamo mi. Plan proizvodnje je mesečni predračun ekonomske enote, ki bi se ga morala točno držati od prvega dne pa do zadnjega dne v mesecu, če hoče doseči finančni uspeh, ki ga plan predvideva. Na žalost pa plan ni tako lahko izvedljiv, kot je napisan. Težave in pomanjkanje nastanejo že s prvim dnevom v mesecu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Za dežjem pride sonce! Tako je bilo s proizvodnjo v naših obratih. V prvih mesecih je nismo mogli spraviti na višino, ki smo jo planirali. Tako stanje je bilo do junija meseca, nato smo plan začeli dosegati in ga tudi presegarati. Proizvodnja raste, z njo pa tudi materialni stroški, ki nam zmanjšujejo dohodek. ZMANJŠAJMO POSLOVNE STROSKE VSAJ ZA 1 ODSOTOK IN DOBIČEK BO PADEL V NAS MOSNJICEK

Preberi tudi ti!

DELAJSKO GIBANJE V SATURNUSU - 2, STANDARD IN DOHODKI V SME-TEH - 2, OSVETLJENOST VOZIL SE NI UREJENA - 3, PO TEDNU BIVANJA V ČEHOSLOVAŠKI - 4, JOJ, KAKO BO LI - 4, PONOS JE BITI GASILEC - 5, AKTUALNA VPRAŠANJA — POLEMICNI ODGOVORI - 6, POTOVANJE S CARAVELLE — NEPOZABNO - 7, CASOPISI O SATURNUSU - 7, IZLET V DALJNE KRAJE - 8, KARIKATURA - 8

Planirajmo dosledno

(Nadaljevanje s 1. strani)

Naj bom točneje, tudi napisati ga ni lahko, ker ugotovimo že pri sestavljanju, da manjkajo osnovni materiali za posamezne izdelke. Ti materiali pridejo v tovarno šele na sredini meseca in še takrat ne v celi količini. Zaradi tega izdelka ne dokončamo in naloga ne zaključimo. Na ta način ostanejo nalogi nedovršeni in čakajo material, ki ga ni in ga ni. Artikli začenjajo izpadati iz plana in seveda tudi iz proizvodnje. Nalogov, ki smo jih morali prekiniti iz njih ali drugih vzrokov ni malo. Kako pa reagirajo kupci, ki izdelkov ne dobijo pravočasno, vedo najbolje tovariši, ki imajo s strankami stike. Vsakdo, ki je naročil na primer avto »Fiat«, ve, kako je bil živčen in ogorčen, če ga ni dobil ob datumu, ki mu je bil pri vplačilu obljubljen. Toda pri tem je prizadetih samo nekaj oseb. Če pa gledamo podjetje s te strani, je stvar povsem drugačna.

Naj navedem naš primer v montaži, ko je v mesecu juliju izpadel material. Delavke so morale vzeti redni letni dopust, pa čeprav ga niso takrat predvidele. Študente smo morali odpustiti za nedoločen čas. Finančni uspeh ekoomske enote je padel skoraj za polovico. To je bilanca, na katero ne smemo biti ponosni in nikakor ne smemo dopustiti, da bi se to ponavljalo iz meseca v mesec. Zavedati se moramo: če ne ustvarjamo, tudi nimamo kaj pričakovati. S tem je ogrožen naš življenjski standard; lahko se zmanjša, pa čeprav že sedaj ni previsok. Le z večjo storilnostjo dela si lahko zagotovimo večje prejemke. Delavka v proizvodnji mora doseči normo, nabava pa mora oddelkom nabaviti ob pravem času potrebni material. Z vsestransko požrtvovalnostjo nas vseh, z iskanjem novih oblik v nabavi in proizvodnji se bomo izognili nevšečni ugotovitvi: zopet ni bil dosežen plan. Ivan MATOZ

Delavsko gibanje v Saturnusu

To pot objavljamo droben spomin iz velikega revolucionarnega dela PEPCE KARDELJEVE, ki je pričela svojo borbo za pravice delavskega razreda prav v naši tovarni. Zbral in napisal ga je Peter Likar

Leta 1928 sem prišla kot trinajstletno dekle v tovarno »Saturnus« v Ljubljani. Na delo me je sprejel tovariš Franc Leskovšek. Ko me je videl, kako sem še mlada in neobgljena, se mi je nasmehnil in rekel:

»Ja, punčka, ali se ne bi ti držala mame še za krilo?«

Odgovorila sem mu, da moram na delo in potem me je sprejel.

Ko sem prišla v tovarno, v njej še ni bilo čutili partijske organizacije, čeprav so bili v njej že nekateri organizirani komunisti.

Kljub temu, da sem bila še zelo mlada, sem občutila že zlo takratnega režima in se svoji moči in svojemu obzorju, primerno borila proti njemu. Ivan Maček je to kaj kmalu opazil in me vključil v ljubljansko žensko organizacijo, kjer je med drugim delala tudi Zdenka Kidrič, Vida Tomšič in Zdenka Zbašnik. Takrat je bila to bolj meščanska organizacija, za katero ne vem, če je v času svojega obstoja naredila kaj posebnega,

mene pa je vsaj malo orientirala po tedanjem političnem svetu.

Partija se je začela aktivirati v »Saturnusu« šele okrog leta 1935.

V prvem obdobju te aktivizacije je bila naša glavna naloga v tovarni zbiranje članic in članov za Rdečo pomoč. Rdeča pomoč je predstavljala pot, preko katere smo se pričeli pripravljati v KP. Veljalo je nenapisano načelo, da kdor dela za Rdečo pomoč, je storil že korak naprej in se približal našim vrstam. Takrat je bilo nevarno že samo govoriti o tem in niso bili redki, ki so bili zaradi tega odpuščeni iz tovarne ali pa so jih celo zaprli. Pri našem delu za vstop v KP pa smo med tamkajšnjimi delavkami precej grešili. Vzgajali smo jih na ta način, da smo jih pred policijo strašili. Priporočevali smo jim, kako je treba pred policijo molčati in smo jim vcepjali pred oblastjo in policijo sveti strah, tako da smo kljub mnogim simpatizerjem uspeli dobiti v članstvo KP premalo ljudi. Kljub temu pa smo med povprečno štiristo zaposlenimi uspeli organizirati trideset deklet in žena, kar je bilo v primeri z drugimi tovarnami zelo veliko. Ta skupina je predstavljala dejansko le tisto število članov in članic, ki so se redno

ni bilo nobene akcije, ki se ne bi odsevala na »Saturnusu«. Kljub temu, da sami nismo imeli nikoli nobene stavke. Takrat smo imeli v tej tovarni v sorazmerju z drugimi, precej dobre plače in je bilo delavce težko prepričevati, da bi za izboljšanje materialnih pogojev stopili v stavko, razen kadar je šlo za solidarnostno stavko. Razlog za tako stanje je bil med drugim tudi v tem, da je bil direktor »Saturnusa« precej dalekoviden človek in je pristal na določene pogoje, ki jih je v tej ali oni obliki postavljal naša organizacija.

Ko je v Španiji leta 1936 izbruhnila revolucija, smo v »Saturnusu« pobirali prispevke za španske prostovoljce. Spominjam se, da smo takrat nabrali zelo veliko. V »Saturnusu« pa smo agitirali tudi med mladimi fanti, da so se prijavljali kot prostovoljci za pomoč španskim prostovoljcem.

Spominjam se, da so nas v Saturnusu leta 1938 napadli socialdemokrati, ker smo komunisti vodili boj proti odpuščanju delavk iz tovarn. Komunisti smo se namreč postavili na stališče, da je ob gospodarski krizi bolje zmanjšati delovni čas, da bi delavke in delavci še lahko ostali na službenih mestih, kakor pa da bi morali odpustiti del. ljudi.

Standard in dohodki v smeteh

O standardu je bilo že dosti napisano in še več govorjeno. Veliko zanimanje za standard je razumljivo, saj je človekova dejavnost, že od kar pomni, usmerjena v izboljšanje pogojev dela in znosnejše življenje. Pri nas je posebno v čisljih zahodni standard, ki ga dvigajo moderna tehnika, avtomobilizem in dolarji. Vzhodni standard je še mlad in ni tako zrasel, da bi vzbujal večje zanimanje in malikovanje.

Tudi o našem standardu zadnje čase precej pišemo in govorimo, ker je začel pešati in ne more navzgor kakor si želimo. Zakaj peša, je glavno vprašanje? Vzrokov, odgovorov in izgovorov pa je veliko. Poleg investicij zaradi investicij je važen vzrok tudi slabo gospodarjenje. In zakaj slabo gospodarimo? Zato, ker je slabo gospodariti lažje kot dobro. Slabo gospodarjenje je lažji način dela, toda dražji. Zato je naše blago razmeroma drago in vsak dan dražje. Ker pri nas delamo vse zaradi človeka in mu želimo življenje čim bolj olajšati, delamo zato po lažjem načinu. Seveda je zaradi takega načina dela tudi kuverta z dohodkom lažja. To je jasno, vendar kaže, da to še ni vsem jasno, sicer bi drugače delali.

Se vedno so ljudje, ki mislijo, da je mogoče dvigniti z uredbo tudi standard. To bi bil res enostaven in idealen način, saj skupščini ni težko sprejeti zakona, ki bi nam za 100% povečal količino tiskovin Narodne banke. Tudi Zavod za izradu novčаницa bi to zmožel, saj stalno dviga produktivnost, tako kot ostala podjetja. Povprečno dobimo danes že

15 krat več proizvodov tega zavoda na mesec kot pa leta 1945. To kaže, da je za 15 ali večkrat povečal količino svojih proizvodov. Če bi se naenkrat pojavilo toliko denarja v rokah potrošnikov, bi vsi navalili na uboge fičke. Fički bi se še hitreje dražili kot sedaj, dokler ne bi padlo pretirano povpraševanje. Enako bi se zgodilo z drugim blagom in standard bi ostal tam, kjer je bil pred sprejetjem predpisa o povečanju plač. Nastala bi še večja zmeda na trgu kot je zdaj, ko hoče vsako podjetje dvigniti svoj standard s povišanjem cen. Standard se lahko dvigne le s solidno, ceneno in množično proizvodnjo blaga za množico potrošnikov.

Cenena in serijska proizvodnja ni enostavna stvar. Posebno je to težko, ko se družba dviga iz zaostalosti in je obremenjena zaradi pomanjkanja tehnike, pomanjkanja strokovnjakov, izkušenj pri proizvodnji, slabega odnosa do dela, pomanjkljivega šolanja v preteklosti, ker mepisenost in avtomatizacija ne moreta skupaj napredovati in druge težave.

In kako pravzaprav naši kolektivi dvigujejo standard? Zelo enostavno. Kakor nekatere stvari radi kompliciramo brez potrebe, pa to rešujemo kar z dviganjem cen svojih izdelkov. Tako se najhitreje in najlažje pride do več denarja. Kdo bi iskal skrite rezerve, saj skrivalnice niso za resne ljudi. Če v nekem kolektivu začne primanjkovati denarja za dohodek, kar dvignejo cene izdelkom, pa imajo večji dohodek. Kdo bi se mučil z racionalnim poslovanjem, z zniževanjem stroškov poslo-

vanja, iskanjem rezerv, boljšim izkoriščanjem delovnega časa, manjšim in učinkovitejšim administrativno-birokratskim aparatom, boljšim izkoriščanjem strojev in naprav in drugih pogojev za ceneno proizvodnjo, ki jih načelno vsi priporočajo od Zvezne skupščine do zadnjega direktorja in sindikalnega funkcionarja. Praktičnemu razpravljanju in ukrepanju se raje izogibamo. Zato tudi ljudje tako beže, kadar slišijo za kakšen sestanek, ker imajo že polna ušesa načelnosti, konkretnih stvari, ki bi imele kakšen učinek, pa ni.

Mi v našem kolektivu imamo precej možnosti, da si sami dvignemo svoj standard, saj je v naših rokah. Po predpisih imamo dovoljeno osebne dohodke dvigniti razmeroma visoko. Samo ta večji dohodek moramo sami ustvariti, kar pa ni tako lahko, vendar tudi ni neizvedljivo, če bi se zato vsi bolj zavzeli. Vem, da je pri nas še dosti zaposlenih, ki jim stvar ni dovolj gmana in mislijo, da na količino ustvarjenega dohodka nič ne vpliva slabo in drago poslovanje. Podjetje ustvari celoten dohodek s prodajo vseh svojih izdelkov. Iz tega dohodka pa plača vse stroške za nabavo surovin in vse ostalo (pomožni materiali, elektrika). Čim nižji so stroški poslovanja, tem večji ostane dohodek podjetju, ko se odbijejo vsi stroški poslovanja od celotnega ustvarjenega dohodka. Od te razlike, ki jo imenujemo čisti dohodek, se plača še določen znesek prispevka družbi, ostalo pa se razdeli del na sklade, večina pa za osebne dohodke zaposlenih. L. Urajnar

Tovarišica Pepca Kardeljeva zelo rada pride v našo tovarno. Še vedno se čuti povezano s kolektivom, kjer se je začela boriti za pravice delavskega razreda

udeleževali sestankov in bi bili v kritičnih trenutekih pripravljeni kaj tvegati.

Preko teh naših ljudi smo v »Saturnusu« prenesli ogromno ilegalnega gradiva, ki so ga dekeleta puščala po raznih oddelkih, vendar ni prišlo nikoli do nobenega izdajstva. Omenim naj, da v Ljubljani

Kljub temu, da so socialdemokrati in policijski agenti neprestano pobijali naše zahteve, smo vendarle uspeli, da je bilo za delavke uvedeno 40 urno tedensko delo. Iz tovarne ni bila odpuščena nobena delavka, mi pa smo dosegli politični uspeh.

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža NINUS. Posebno se zahvaljujem KOLE MARČENKA se prav vsem članom kolektiva in lepo zahvaljujem za venec, upokojenecem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Podružnica tovarne Saturnus. MARČENKO JOSEFINA

Tudi to bi morali znati!

Na sliki je gasilni aparat hom — 8 kg. Polnjenje z S-8 za gašenje požara s suhim prahom. CO₂ 0.3 kg.

UPORABA APARATA:

NAMEN APARATA:

Aparat služi za gašenje požara lahko vnetljivih tekočin — benzin, petrolej, eter, olje in raznih masti. Z aparatom S-8 (suhi prah) gasimo tudi požar na električnih napravah pod napetostjo.

TEHNIČNI PODATKI APARATA:

Čas delovanja aparata 20 sekund. Dolžina curka 3 — 4 metri. Brutto teža aparata okoli 18 kg. Polnjenje s pra-

Snamemo aparat s stojala, kjer je postavljen. Nato ga nesemo držeč z roko za zgornji roč na kraj požara. Tam ga postavimo na tla v oddaljenosti 4 metrov. Gumijasto cev primemo na koncu za ventil z levo roko, stisnemo in jo usmerimo v jedro požara. Z desno roko pa primemo ventil jeklenke s CO₂, ki je pritrjena ob stran aparata ter ga odvijamo do konca v levo in aparat je aktiviran.

Osvetljenost vozil še ni

Z razvojem motorizacije in mednarodne trgovine se je pojavil velik problem, kako uskladiti svetlobne karakteristike in predpise o vzdrževanju in naraščanju svetlobnih naprav na motornih vozilih. Ni namreč važno samo, da je svetlobna oprema funkcionalno dobra, temveč sta važna tudi njen pravičen raspored in položaj na vozilih.

Vse gostejši promet in vedno bolj pogoste prometne nesreče, katerih vzroki so tudi nefunkcionalna in nesmotrno nameščena svetlobna oprema, so prisilile posamezne države z razvito motorizacijo, da so izdelale odgovarjajoče predpise. Ti predpisi se nanašajo na obvezno svetlobno opremo motornih vozil in predpisujejo njen položaj na vozilu, kakor tudi fotometrične in ostale lastnosti, ki zagotavljajo pravilno delovanje in učinkovitost pri normalni vožnji. Kakšno pa je stanje v tem pogledu pri nas? Predpisov, ki bi

zajemali to materijo kot celoto, ni. Obstojijo le nekateri predpisi za posamezne vrste svetlobne opreme, kakor tudi navodila za ustanove, ki vrše tehnične preglede motornih vozil. Predpisov, ki bi določali kvaliteto svetlobno-signalnih naprav motornih vozil, pa sploh ni.

Posledica takšnega stanja je precejšnja zmešnjava na naših cestah. Opremljenost motornih vozil z svetlobno opremo, predvsem kamionov in avtobusov je prepuščena individualni iznajdljivosti v različnih remontnih delavnicah, nedefiniranost položajev svetlobne opreme pa otežkoča delo tudi proizvajalcem motornih vozil, kontrola kvalitete je onemogočena, ker zato niso dane osnove.

Vsi ti razlogi so prisilili proizvajalce motornih vozil kakor tudi proizvajalce svetlobne opreme, da so ustanovili posebno komisijo pri Gospodarski zbornici Slovenije z nalogo izdelati pred-

urejena!

log ustreznih predpisov s tega področja. Ta predlog bi bil tudi osnova za izdelavo pravilnika k novemu zakonu o prometu na cestah, ki se pripravlja.

Pripravljeni predlog zajema snov precej detaljno in je dokaj obširen (cca 76 strani s preko 30 skicami). Razdeljen je v več poglavij.

V I. poglavju je določeno, s katero svetlobno opremo mora biti opremljeno vsako motorno vozilo, njen namen, kakor tudi položaj na vozilih (Nadaljevanje na 8. str.)

Organi samoupravljanja sporočajo

SKLEPI SPREJETI NA ZASEDANJH CDS:

● Upravni odbor počitniških domov mora takoj pričeti z delom in do prve seje DS pripraviti točne podatke o plačilu regresa za letovanje članov kolektiva.
● Centralni DS odobri odpis risalne deske evid. št. 2990, sedanja vrednost 24.000 dinarjev.
● Na predlog izvozno-uvoznega oddelka se odobri odpis razlike 93,5 USA dolarjev, ki izvira iz plačila inozemskega kupca po manj ugodnem nacionalnem tečaju glede na pomanjkljivosti v konzularnih fakturah iz leta 1961.

● II. odstavek 76. člena statuta podjetja se spremeni in se mora glasiti takole: »Za predsednike komisij je zaželeno, da so člani organov, ki so jih imenovali.«

● Razen že obstoječega regresa v počitniških domovih podjetja se plača še regres za dopust v višini din 500 dnevno za člane kolektiva, žene, ki niso zaposlene in osebe, ki jih vzdržuje, če prebijejo svoj dopust v katerem koli gostinskem obratu, campu ali planinski koči. To morajo dokazati z računom gostišča oziroma potrdilom o plačani turistični taksi.

Za otroke, za katere prejemajo člani kolektiva otroški dodatek, se priznava regres v višini 250 dinarjev dnevno.

Regres 500 dinarjev dnevno se priznava tudi za nekdanje člane kolektiva — upokojeince, vendar samo njim ne pa tudi njihovim svojcem.

Vsem upavičencem se regres priznava za najmanj 7 dni in največ 14 dni.

● Potrjuje se polletna bilanca tovarne Saturnus za leto 1964.

SKLEPI SPREJETI NA ZASEDANJH UO:

● Centralnemu delavskemu svetu se predlaga v priložitev plan za mesec julij 1964 v višini 716.473.000.

Plan za posamezne oddelke je naslednji:

— embalaža	201.713.000
— tiskarna	20.000.000
— konzervni oddelek	280.760.000
— avtoelektrika	194.175.000
— razvoj in konstruk.	20.000.000

● Julijani Krničar — kuharici se sedanja postavka zviša na 36.000 dinarjev — 5%.

● Franc Jankovič — šef planskega oddelka se izenači z enakim delovnim mestom v OTP, ki je ocenjeno na 67.000 dinarjev.

● Leopold Miklavčič — samostojni referent za servisno službo OTP. Zaradi obsežnega dela se mu tarifna postavka poveča na 62.000 din.

● Francu Levaku, Kseniji Prinčičevi in Juretu Poljšaku — kemotehnikom, se z ozirom na delo, ki ga opravljajo, spremeni tarifna postavka na 62.000. Odpre se novo delovno mesto z nazivom »Kemotehnik kontrolnega laboratorija.«

● Jože Janežič skladiščnik št. II. Njegovo delovno mesto se oceni kot mesto skladiščnika št. I, s tarifno postavko 41.000 dinarjev — 5%.

● UO predlaga centralnemu delavskemu svetu naj kolektivni pritožbi transporterjev ugotovi in naj odpre novo tarifno postavko v višini 150 dinarjev na uro.

Delovno mesto ocenjeno s 135 dinarjev za transporterje se ukine.

● UO sklene na predlog glavnega direktorja, da naj direktor kadrovskega sektorja pripravi do prvega zasedanja centralnega delavskega sveta celotno gradivo o spremenjenem načinu plačevanja nadurnega dela.

● Upravni odbor je sklenil predlagati centralnemu delavskemu svetu podjetja, naj odobri glede na podražitev nekaterih prehrambnih artiklov — izplačevanje draginskega dodatka in sicer za člane kolektiva, ki imajo osebni dohodek do 40.000 dinarjev 2.000 dinarjev in za člane kolektiva s prejemki nad 40.000 dinarjev dodatek 1.500 dinarjev mesečno.

● Upravni odbor priporoča vsem strokovnim službam naj takoj pripravijo analize, ki bodo pokazale nove možnosti za povečanje osebnih dohodkov z boljšim in rentabilnejšim poslovanjem.

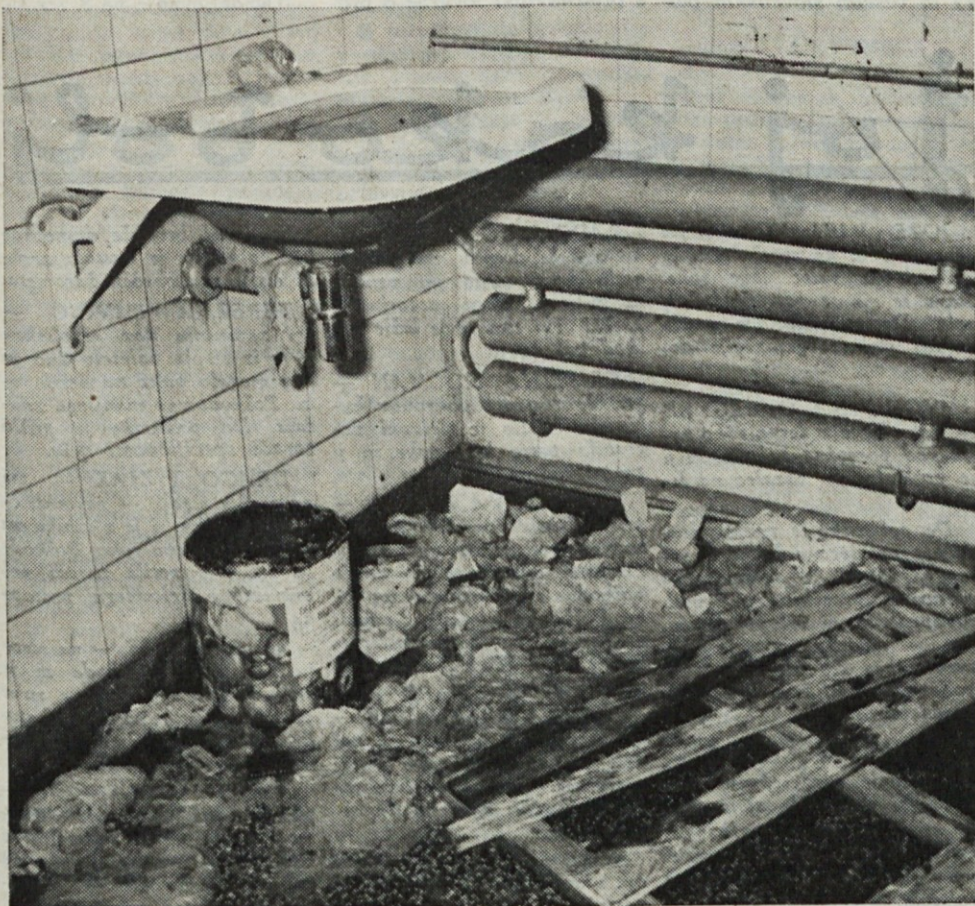
Varnost pri delu ...

(Nadaljevanje s 1. str.) potrebno za določen čas poškodb. Zato Centralna Na predlog EE OTP, da bi se v omenjenih obratih izdelajo priprave, ki bi izključile težko fizično delo, s tem pa tudi hujše poškodbe, ki bremenijo podjetje.

Brusilnica AE kljub odločbi ID še vedno ni urejena, čeprav so delovni pogoji nemogoči. Delo v brusilnici je

◀ Kdo skrbi za higieno v novem obratu?

ustaviti ter prostor urediti. Na predlog EE OTP, da bi se v podjetju prali zaščitne obleke in halje brusilcem, komisija meni, da za to še niso dani pogoji. V podjetje prihajajo novi delavci, katerim pa ne nudimo tudi najosnovnejših pogojev, to so garderobne omarice. Varnostna služba ne uspe pri odgovornih osebah, da bi za obrat embalaže nakupili 50 garderobnih omaric, čeprav je prostora še dovolj.

Po tednu bivanja v Čehoslovaški

6. junija 1964 je bilo pred Kompasov v Ljubljani izredno živahno. Skupina 93 varnostnih tehnikov in raznih delavcev v zdravstvu se je odpravljala na strokovno ekskurzijo v Čehoslovaško republiko.

Iz naše tovarne smo se te ekskurzije udeležili trije: Jože Einspieler, Majda Gorše in jaz.

Po malenkostni zamudi smo se odpeljali z dvema avtobusoma in enim osebnim avtomobilom iz Ljubljane preko Celja, kjer smo pobrali še nekaj udeležencev, v Maribor. Po obilni in dobro pripravljani večerji v hotelu Slavija smo kaj kmalu odšli na počitek. Zavedali smo se, da nas drugega dne čaka naporno potovanje, dolgo približno 800 km, od Maribora do Prage.

Naslednje jutro — (nedelja) nas je ob 4. uri zjutraj vrglo iz postelje neprestano zvonjenje telefona. Malo vode, mila in brisače in že smo se peljali proti Sentilju. Veselo čebljanje prejšnjega dne je iz neznanega vzroka zamrlo. No, po bežnem pregledu potnih listov in vizumov, se je zopet oglašila živahnost minulega dne. Nekaj minut postanka na mejnem prehodu na Avstrijski strani in že so se vrstili kilometri po avstrijskih ce-

čehoslovaški cariniki. Ob pogledu na dve vrsti bodeče žice in do zob oboroženih graničarjev, nas je kar malo stisnilo pri srcu. No, tudi tu smo hitro opravili s carino ali ona z nami, to je pač vseeno. Na meji smo dobili dva češka vodiča, ki sta nas med vožnjo preko pokrajine, posejane z bajaranji, seznanila z mnogimi zanimivostmi te slovanske dežele.

Ob lepo obdelanih poljih, ki so našemu kmetijstvu lahko za zelo lep vzgled, je bila vožnja prijetna in smo se kar nenadoma znašli v koloni avtomobilov, ki se je vračala z nedeljskega vikenda v Prago. Za naše pojme je promet v Pragi dokaj nesmiselno urejen, kljub temu, da semafor ni redka stvar na praških ulicah. Večina avtomobilov kaže že lepo starost, tako da nove »Škode«, ki sem in tja vozijo, ne pridejo kaj dosti do izraza.

Pred hotelom »Morava« v Pragi smo poskakali iz avtobusov in si kar se da hitro pretegnili od vožnje otrple okončine. Po prijetno prespani noči in obilnem zajtrku, se je naslednji dan ena skupina odpeljala na ogled strojne tovarne ČKD v Pragi, druga pa na ogled bolnice TBC. Tovarna je starejša češko podjetje in se v

bodo prebroditi še mnogo težav, preden bodo prišli do take ravni samoupravljanja kot je pri nas.

Po dobrih 4 urah obiska smo se vrnilo na kosilo v hotel, potem pa na ogled mesta.

Mesto stoji ob obeh bregovih reke Vltave, preko katere je veliko mostov, med njimi sloviti Karlov most.

Profesor zgodovine hrvatskega poretka, ki nam je v razkazoval mesto, nam je v kratko odmerjenem času pokazal celo vrsto spominkov od gradu Hradčani, spomenika Smetani, pa tja do cerkve, v katero so se zatekli atentatorji na vojnega zločinca Heidricha in impozantnega podstavka, kjer je nekdanj stal Stalinov spomenik. Ta dan nam bo ostal še dolgo v spominu, saj toliko zgodovinskih lepot človek redko lahko naenkrat vidi.

Malce utrujeni smo kmalu odšli spat.

Naslednje dopoldne smo bili na obisku na Institutu za varnost pri delu. Naše znanje češkega jezika, je bilo zelo slabo, zato smo si pač pomagali z nemščino, ruščino in vsemi mogočimi gestami, da smo se sporazumeli med seboj. Razgovori so bili nadvse pristrženi in zvedeli smo marsikatero stvar, ki jo bomo pri nas s pridom uporabili. Med ostalim smo si ogledali tudi stalno razstavo »varnost pri delu«, ter nekaj kratkih filmov s tega področja.

Popoldne istega dne smo bili prosti in smo se kajpak odpravili v mesto po različnih opravkih. Po večerji smo se odpravili vsi skupaj v znano praško gostilno, kamor je svoje čase zahajal »dobri vojak Švejk«. Ob vrčkih piva in veselih slovenskih pes-

mih smo preživeli prav lep večer.

Naslednjega dne smo obiskali Karlove Vary, svetovno znano letovišče. Mesto leži v kotlini z izredno lepo urejenimi parki in kopališči, termalne vode. Po kratkem postanku — potešitev ježe — smo odšli v bližnje Dalovice.

V tovarni keramičnih izdelkov so nam priredili pri srčen sprejem. Ze na vhodu

blemih, ki se porajajo pri njih, na koncu pa so nam poklonili v spomin na prijateljsko srečanje skromna, toda lepa darila.

Se istega dne smo krenili preko znanega letovišča Mariánske Lázně v Plzen, kamor smo prispeli v poznih popoldanskih urah.

Naslednji dan smo si ogledali del svetovno znanih Leninovih zavodov (bivši ško-

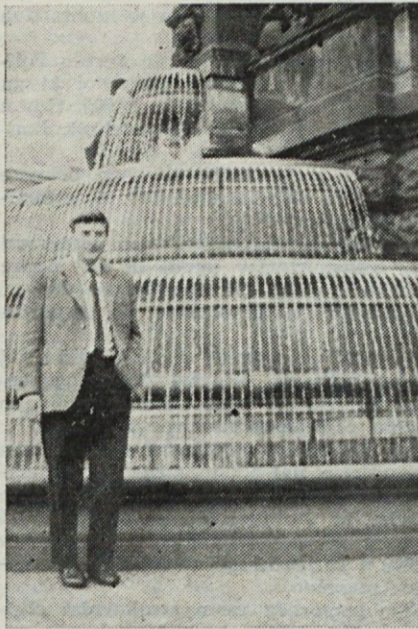

V znanem letovišču Karlove Vary

v tovarno je visel napis »dobrodošli«. Direktor nas je vodil po obratih tovarne, kjer smo videli moderen način proizvodnje porcelanastih izdelkov. Tovarno sedaj rekonstruirajo in vpeljujejo najnovejšo tehnološke postopke. Videli smo izdelke keramike, ki jih redko vidimo na našem tržišču. Po ogledu smo imeli razgovore s predstavniki tovarne o pro-

dovi zavodi). Zavodi imajo zaposlenih skoraj 55 tisoč delavcev in proizvajajo najrazličnejše obdelovalne stroje, opremo za elektrarne, električne lokomotive itd.

Varnostnih tehnikov in inženirjev imajo v teh zavodih 55, poleg tega pa je v vsakem obratu komisija za varnost pri delu. Za novo sprejo (Nadaljevanje na 8. str.)

Slika prikazuje vodnjak na največjem Praškem trgu — Vaclavske namesty

stah. Na visokem Semeringu smo si ob visokih cenah potešili ježo, ter jo kaj kmalu popihali proti Dunaju. Se vedno drži pregovor: »Če greš na Dunaj, pusti trebuh zunaj«. Tako smo storili tudi mi in privlekli na dan iz potovalnih torb vsakovrstne zaloge suhe hrane (domače). Ježo pa smo si vseeno morali pogasiti s pivom ali čim podobnim. Samo primer: skodelica prave kave (6 šilingov — 192 din).

Naša naslednja postaja je bila majhno obmejno mesto Gmünd. Zapravili smo še nekaj šilingov in že so bili za nami razni Gasthausi in Wirtzhausi. Zaustavili smo se med dvema zapornicama, kjer so nas dobili v »paco«

njej vidijo izredni kontrasti, med starimi in novimi obrati. Zaščito na strojih imajo zelo dobro urejeno, na stiskalnicah celo bolje kot pri nas. Sama izvedba stiskalnice je namreč urejena tako, da se stroj ustavi v vsakem položaju, takoj ko odmaknemo nogo s pedala za sprožitev. Tudi notranji transport imajo bolj organiziran. Malo drugačna pa je stvar pri osebnih zaščitnih sredstvih. Delovne obleke, čevlje, rokavice in predpasniki si morajo delavci kupovati sami in ne dobivajo nobenega dodatka v ta namen. Ravno tako morajo vse prevoze na delo in z dela plačevati sami.

Delavsko samoupravljanje še ni tako razvito. Morali

Jož kako boli

JOŽE MIKLAVC — pri rezanju cevi na stružnici si je poškodoval palec leve roke. Rana se mu je pozneje inficirala. Do poškodbe je prišlo zaradi slabe organizacije dela.

AVGUŠTINA GYERGYEK — delavka je z desno roko zašla pod pomožno kolesce, ki ji je poškodovalo kazalec na levi roki.

Do poškodbe je prišlo zaradi nepravilnega delovnega postopka. Stroj je deloval popolnoma pravilno po vseh predpisih in ni bil pokvarjen, kot je delavka izjavila. Ne vem kakaj so potrebni lažni podatki in valjenje krivde na predelavca.

FRANČIŠKA SLADIČ — pri čiščenju garderobnih omari se je dotaknila apna. Rana se ji je pozneje inficirala. Poškodba je nastala zaradi neuporabe zaščitnih gumijastih rokavic.

LADO SLUGA — Na vožnji z dela domov mu je razneslo pnevmatiko pri ventilu na prvem kolesu motorja Lj 21-773. Pri tem se je lažje poškodoval.

KRISTINA KOČMAN — pri obrezovanju pokrovov kuhinjskih škatelj je stroj zagrabil zaščitno rokavico in je dobila poškodbo po hrbtišču desne roke. Poškodba je nastala zaradi neuporabe pravilnega zaščitnega sredstva, kljub temu, da so jo sodelavke na to opozorile.

STANISLAVA PUCKO — pri robljenju pokrovov kuhinjskih škatelj je stroj zagrabil zaščitno rokavico in je dobila poškodbo po hrbtišču desne roke. Poškodba je nastala zaradi neuporabe pravilnega zaščitnega sredstva, kljub temu, da so jo sodelavke na to opozorile.

IVANKA GREZNIKAR — na prehodu med stroji je zaradi ob rob pločevine in si prerezala hrbtno stran leve roke. Poškodbi je botrovala ne previdnost.

JOŽE SEŠEK — pri brušenju obroča Ø 190 mu je obroč zdrsnil iz modela in mu je

poškodoval hrbtišče desne roke. Poškodba je nastala zaradi izseka na obroču žarometa.

TEREZIJA KAVČIČ — pri zapiranju doz »Izolirka« ji je iz stroja odletelo dno in ji prerezalo palec na desni roki. Poškodba je manjšega značaja. Do poškodbe je prišlo zaradi specifičnosti dela.

DRAGO VIZJAK — pri popravilu stroja — ekscentrične stiskalnice, si je z izbijačem poškodoval levo roko. Poškodba se je pripetila zaradi nepravilnega delovnega postopka.

ANICA KRIZE — na stroju za robljenje oboda si je poškodovala hrbet desne roke potem, ko ji je zašla med valje. Do poškodbe je prišlo zaradi zastarelega načina dela.

MARIJA SODJA — pri zapiranju dna na dozah »Kromos-a« ji je to odletelo iz stroja in ji prerezalo kožo na zapestju leve roke. Vzrok poškodbe je hiter tempo dela.

Ponos je biti gasilec!

Tako so izjavili prostovoljni industrijski gasilci v naši tovarni, ko sem jih minuli teden obiskal na rednih vajah.

Pred 30 leti je bila sindikalna organizacija v tovarni Saturnus toliko revolucionarna, da je lahko vplivala na tedanjo kapitalistično upravo podjetja in jo prisilila, da je morala upoštevati predloge komunistov oziroma sindikalnih voditeljev za ustanovitev gasilskega društva. Ta društva je bilo po tedanjem kapitalističnem sistemu dovoljeno organizirati. S tem se je tudi delavsko gibanje okrepilo. Pred 30 leti, to je 1934 leta je bilo odločeno, naj se ustanovi 4 članska gasilska ekipa, ki naj bi imela nalogo odстранjati vnetljive snovi iz oddelkov, v določenih oddelkih je prepovedala kajenje in podobno.

Člani omenjene gasilske vedno aktivni gasilec v to ekipe so bili: kot prvi in varni SATURNUS tovariš najstarejši član ter danes še Leopold Ogrin, star 70 let,

sedaj v pokoju. Drugi preživel član tovariš Tone Huđez, star 72 let, ni več v tovarni. Za ostala dva ne vemo imen.

Zaprosili smo tovariša Ogrina naj nam pove nekaj spominov iz starih časov.

V tovarni Saturnus delam že 36 let. Gasilec sem bil že v mornarici leta 1912 zato dobro poznam gasilstvo. Gasilsko društvo v tovarni Saturnus vodim že od leta 1934.

V začetku ustanovitve Prostovoljnega gasilskega društva je bilo prijetno delati in so vsi delali z veseljem, ker je uprava podjetja dala pri-

znanje in podpirala gasilsko društvo. Danes nimamo te podpore, ki smo jo imeli v začetku. Spominjam se dogodkov iz požara, ko smo gasili v Tomačevem. Hišo smo uspešno pogasili ter zaščitili ostale hiše. Po požaru smo bili vedno disciplinirani in smo šli domov. Tudi v naši tovarni je večkrat gorelo, vendar smo požare vedno uspešno pogasili.

Zelet bi, da bi po tolikih letih industrijsko gasilsko društvo v tovarni ponovno oživel, tako kot je leta 1950. Takrat je bilo v društvu veselo. V zadnjih letih pa je gasilstvo v naši tovarni nekoliko zaspalo. Edino letos je boljše, ko smo izvolili nov upravni odbor s tovarišem Trifunovičem kot predsednikom; on sedaj največ dela.

Med NOB se je ekipa nekoliko okrepila, vendar je bila zaščita ljudstva več kot samo gasilstvo. To pa zato, ker je okupator preganjal ljudi, onemogočil je normalen razvoj društva in organizacij. Kljub težavam so se ljudje pridruževali delavskemu gibanju, sindikalni organizaciji na čelu s komunistično partijo. Te organizacije so razvrščale ljudi po posameznih društvih za določene panoge. Njihova naloga je bila zaščititi ljudstvo pred okupatorjevim nasiljem. V taki zaščiti so sodelovali tudi naši gasilci, ki jim lahko izrekamo hvaležnost za njihovo delo med in po NOV.

Takoj po osvoboditvi, leta 1945, je bilo ustanovljeno v tovarni Saturnus prostovoljno industrijsko gasilsko društvo. Članov je bilo vedno več. Moški in ženske so se z veseljem prijavljali v gasilske vrste, udeleževali so se različnih tečajev, npr. za Izprisanega gasilca, strojniški tečaj, samitetni tečaj, podčastniški tečaj in časniški tečaj. Na mah je bilo dovolj gasilskega kadra. Nečesa pa ni

itd. Kmalu za tem smo dobili dovolj gasilnih aparatov, gas mask in delovnih ter paradih gasilskih oblek za moške in za ženske, platnene cevi B in C in mnogo drugih stvari, ki jih potrebujejo gasilci v obrambi pred požarom, tako da je industrijsko gasilsko društvo v tovarni Saturnus lahko delalo na usposabljanju svojih kadrov. Takrat je uprava tovarne odločila, naj se nabavi 600 l motorka s prikolico in z vso opremo. Kupili smo jo izato, ker so vsi organi v tovarni ugotovili, da so naši gasilci sposobni upravljati tako vrsto motorke in da ne bo potrebno za vsako malenkost klicati poklicno gasilsko društvo oziroma, da bodo v slučaju požara lahko pravočasno reševali ponesrečence in prizadete objekte tudi naši gasilci. Motorka je bila predana industrijskemu gasilskemu društvu na svečan način, gasilci in gasilke so jo sprejeli z odgovornostjo ter so z njo vestno ravnali. To leto se je gasilsko društvo v tovarni Saturnus povečalo, tako da je bilo 24 članov in 19 članic, ki so redno sodelovali na vajah.

Vsi člani in članice so bili leta 1950 zainteresirani za delo v društvu. Vsi vedo, da je delo gasilcev koristno delo. Gasilska organizacija ne zapravlja časa v neke avanturistične namene. Če gasilec dela v društvu, dela za sebe in za družbo. Vsak gasilski program in vsaka vaja požarne varnosti sta koristna za vsakega posameznika.

Kdor ima veselje biti gasilec lahko pride in je dobrodošel v našem društvu. Danes šteje društvo 32 članov in 20 vajencev. Ženske ekipe še nimamo, zato jih vabimo naj se pridružijo, v čim večjem številu. Na razpolago imamo dovolj ženskih oblek, dovolj je opreme in za vsakega je pripravljeno delo, bodisi pri vajah reševanja

Nekaj članov PIGD: Mimi Globokar, Tončka Grojzdek, Dragica Kožuh, Ančka Bizjak, Zlata Sorli, Olga Begovič, Lenčka Toni, Janez Jančar, Edo Robič, Dimitrij Kobilica, Jože Miklavc, Janez Cerne, Miha Skarja in drugi

Temeljna organizacija izdelana

(Nadaljevanje s 1. str.) operativnega oddelka je koordinacija vsega dela v eni ali več ekonomskih enotah, katerih medsebojno odvisnost narekuje tehnološki proces — za zagotovitev izvršitve planskih nalog, ki so določene z generalnim proizvodnim planom podjetja. Iz tega sledi, da so naloge plansko operativnega oddelka:

- določiti plansko politiko za osnovno planiranje, s katerim mora uskladiti postavljene cilje s proizvodno — tehničnimi sredstvi za določeno razdobje.

- izdelati operativne planske proizvodnje kot osnovo za zagotovitev proizvodnje izdelkov po količini, kvaliteti in vrednosti kot je določena z osnovnim proizvodnim planom.

- izračun proizvodno — tehničnih kapacitet

- izračun obremenitev posameznih delovnih mest za posamezne operativne planske

- planiranje materialnih potreb za osnovni letni proizvodni plan in mesečne operativne planske

- planiranje potrebnih specialnih orodij za proizvodnjo po osnovnem oziroma po operativnih planih

- planiranje potrebne delovne sile

- planiranje stroškov proizvodnje

- terminiranje proizvodnje v okviru mesečnih operativnih planov (stroji, orodja, material, delovna sila)

- razpisovanje in lansiranje delovne dokumentacije

- zaključevanje serij in proizvodna statistika

Funkcionalna razdelitev plansko operativnega oddelka. Opisane naloge narekujejo funkcionalno razdelitev plansko operativnega oddelka:

- osnovno planiranje proizvodnje

- operativno planiranje proizvodnje

- planiranje proizvodjalnih sredstev in sredstev za proizvodnjo

- terminiranje proizvodnje

- razpisovanje proizvodnje, lansiranje in zaključevanje delovne dokumentacije

- proizvodna statistika.

Organizacijsko strukturo plansko operativnega oddelka pogojujejo razen gornje funkcionalne razdelitve še specifičnost proizvodnih procesov in posameznih obratov, stanje proizvodjalnih sredstev (z vidika avtomatizacije delovnih postopkov, asortimenta polfabrikatov, kooperacije in vrsto drugih faktorjev. Zato je v tem sestavku ne-

mogoče podati detaljnjšo mikro-organizacijsko shemo.

IZDELAVA LETNEGA PROIZVODNEGA PLANA

Kot osnova za izdelavo letnega proizvodnega plana služi letni plan prodaje, ki predstavlja naloge prodajne službe podjetja za celo razdobje. Plan prodaje izdelkov temelji na analizi tržišča, dinamiki prodaje v preteklih razdobjih, analizi prodaje podobnih in enakih izdelkov lastne in konkurenčne proizvodnje, na vplivu metod in intenzivnosti lastne ekonomske propagande in reklame ter podobno kakor tudi z upoštevanjem lastnih optimalnih količin v seriji.

V predlogu letnega plana prodaje morajo biti količine izdelkov in rezervnih delov razdeljene po kvartalnih ali mesečnih, ker to predstavlja osnovo za delo planerjem v plansko operativnem oddelku.

Za dokončno določitev okvirnega letnega plana proizvodnje je v prvi fazi planiranja potrebno plan prodaje primerjati z razpoložljivimi kapacitetami proizvodjalnih sredstev. Pri tem je treba zaradi obveznosti dela — uporabiti mehanografsko obdelavo podatkov.

VLADO PIRC

Gasilsko delo je predvsem praktično in operativno. Na sliki vidimo vaje za reševanje ponesrečencev pri požaru

bilo. Ni bilo materialnih sredstev in gasilske opreme. Takoj po osvoboditvi ni bilo mogoče dobiti gasilske opreme, čeprav smo razpolagali s finančnimi sredstvi. Morali smo biti zadovoljni s starimi gasilskimi aparati, 15 metri platnene cevi in z drobnim gasilskim inventarjem kot so gasilske maske

ljudi, nudenja prve pomoči človeku, upravljanja z motoriko, gašenja požara in podobnega. Danes imamo 600 l motorko s prikolico, 600 metrov cevi, 20 mask, 100 gasilnih aparatov, 30 delovnih oblek za moške in za ženske, vrvi za reševanje in veliko drugih potrebnih stvari.

DUSAN TRIFUNOVIČ

Aktualna vprašanja - polemični odgovori

Znano je, da nastaja v proizvodnji veliko problemov prav zaradi prepoznih dobav slabe kvalitete pločevine, sestavnih delov in ostalega materiala. Uredništvo želi ta problem temeljiteje osvetliti. Zato vas prosimo, da pismeno odgovorite na naslednja vprašanja:

1. Kateri so glavni problemi, ki so nastajali zaradi prepoznih dobav različnih materialov, zaradi slabe kvalitete in podobno? Pri odgovoru bodite konkretni in se oprite na dogodke letošnjega leta.

2. Kako ste reševali težave in nadoknadili morebitne izgube?

3. Kdaj bi morali po vašem mnenju spremeniti v »lastni hiši,« da do tovrstnih težav ne bi več prišlo?

4. Kako urejevati odnose z dobavitelji, da bi upoštevali dogovorjene roke?

ODGOVORI:

● Zastoj v proizvodnji. Nedosežene planske obveznosti, ki se odražajo skoraj na polovičnem finančnem uspehu. Nezadovoljstvo naročnikov, ki čakajo naše izdelke. Večje število reklamacij, ki ne vplivajo pohvalno na ugled podjetja. Vzroki teh reklamacij pa so slaba kvaliteta podsestavov naših kooperantov in pa doma izdelanih posameznih delov. Glavni faktor sta slaba kvaliteta materiala in pa premajhna vestnost nas samih.

● Tako, da smo delovno silo, ki ni imela dela, poslali na redni letni dopust, štu-

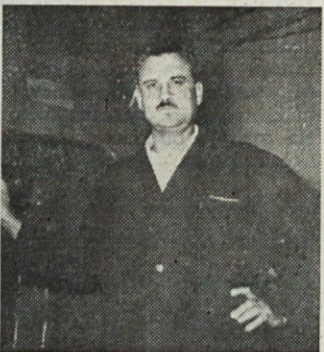
dente smo odslovili za nedoločen čas na prave šolske počitnice. Konec meseca pa smo zamujene milijone lovili z nadurami.

● Priznati bi morali, da sedanjim nalogam, ki stoje pred nami, sami nismo več kos, in da rabimo pomoč za tako obsežno teritorijalno področje, ki ga moramo obhoditi. Manjši izdatek je, če leta okoli pet ljudi, kot pa če jih petdeset sedi in ne proizvajajo nič.

● Naročiti večje količine. Plačati vnaprej tri četrtine predračunske vsote. Ostanek ob dogovorjenem roku dobave, sicer tečejo penali. Predvsem pa iskali večje število kooperantov. IVAN MATOZ

● Glavni problemi, ki nastajajo zaradi prepoznih dobav materiala so:

Pri predelavi pločevine ali pri montaži žarometov, kjer se uporabljajo razni vijaki, zakovice, tesnila itd., zelo neugodno vplivajo na tehnološke postopke. Največ težav je pri montaži, ker prav zaradi nedobavljenih sestavnih delov proizvodnja svetlobnih teles večkrat montažo prekine (tekoči trak) in čaka na nabavno službo. Dobro pa nam je znano, da iz prehoda z enega artikla na drugega porabimo precej časa in imamo seveda tudi velike finančne izgube. Če te izgube časa seštejemo mesečno ali letno, bomo dobili občutno število izgubljenih delovnih ur.

Na isti problem bomo naložili pri strojnih kapacitetah, vendar je tu problem poglavje zase — to je kvaliteta. Že večkrat se je razpravljalo na raznih sestankih

zaradi slabe pločevine, vendar lahko ugotovimo, da kvalitete materiala nismo dosti izboljšali, ker je izmet še zmerom prevelik.

● Težave smo reševali s tem, da smo mesečni plan spreminjali, artikle, ki niso imeli vseh delov, smo izključili iz programa in namesto njih planirali artikle iz zaoštanke ali artikle, ki so imeli trenutno vse sestavne dele. Rešujemo jih tudi s tem, da premeščamo delavke iz oddelka, ki je trenutno v težavah, v drugi oddelke, ki ima zaradi pravočasnega dobavljenega materiala dosti dela. Tako malce nadomestimo izgubljene delovne ure.

Če hočemo te težave nekoliko odkloniti moramo kot prvo spremeniti mesečne plane, to je povečati serije in zmanjšati asortiman. Pri tem pa seveda ne smemo pozabiti potreb na tržišču, ker tudi tržišče zahteva svoje, sicer se obrne na druge proizvajalce.

Nabavna služba bi morala biti vezana na finančni uspeh ekonomske enote.

● Pri sklepanju pogodb bi morala oseba biti, ki sklepa pogodbe, temeljito seznanjena, kakšne kapacitete ima dobavitelj. Količine naj bi bile čim večje, kar tudi pomenjuje izdelek. Važno je dobavitelja vezati na neizvršene pogodbe. ANTON BERVAR

● Glavni problemi za pravočasno dobavo vernirane in litografirane pločevine so v tem, da nimamo dovolj velikih kapacitet v tiskarni, kar nas znatno ovira pri delu. Nepravočasna dobava tekoče gume, cina v traku in različnih zaščitnih lakov pa večkrat nastane zaradi pomanjkanja deviznih sredstev, še večkrat pa zaradi neodgovornega dela uslužbencev v uvozu, pa čeprav so o posameznih stanjih uvoznika materialov obveščeni vsakega 15. in 30. v mesecu. Pri delu nas močno ovira nepravočasna dobava alu pločevine za alupo pokrove, ki je slabe kvalitete. Zaradi navedenega v našem oddelku nismo letos dosegli plana. Pri proizvodnji pa imamo zaradi slabe kvalitete pločevine veliko izmeta, tako da ne delamo s takim dobičkom, kot si marsikdo misli.

● Nastale izgube ne bomo mogli nadoknaditi kljub temu, da delamo večkrat v treh izmenah, ob sobotah v

dveh izmenah, ter celo ob nedeljah. Mesečni plani so postavljeni zelo visoko, ker ni niti en dan v mesecu predviden za remont strojev, to se pravi, plan je postavljen bolj teoretično kot praktično.

● Naša glavna naloga je, da bomo v EE poiskali še obstoječe rezerve in dvignili kvaliteto ter kvantiteto naše proizvodnje. Praprava dela pa naj ne spreminja mesečne plane in realneje planira na podlagi obstoječih materialov in kapacitet. Službe, ki so določene za nabavo v tu- in inozemstvu pa bodo morale delati z večjo vnemo in natančnostjo, da bomo pravočasno dobivali potrebni material za proizvodnjo.

IVAN GROBELSEK

● Vzroki zaradi katerih je prišlo do prepoznih dobav materiala za proizvodnjo je več. Med prvimi lahko omenim prezasedenost kapacitet naših kooperantov, saj je znano, da so kapacitete tovarna na območju SR Slovenije dobro zasedene.

Naslednji vzrok je pomanjkanje osnovnega in pomožnega reprodukcijskega materiala, posebno uvoženega. Pomanjkanje medenine, aluminija, žice za izdelavo vijačnega blaga, uvoženega materiala za izdelavo podložk itd. Razen tega bi navedel, da naši stalni kooperanti ne povečujejo proizvodnje v istem tempu kot mi in seveda le s težavo ali pa sploh ne morejo v celoti kriti naših potreb, ki so iz leta v leto večje.

Problem pa je tudi v slabi kvaliteti materiala oziroma izdelkov, ki nam jih dobavljajo kooperanti, saj so reklamacije na dnevnem redu, seveda to zmanjšuje že tako počle dobave.

Konec koncev pa nam bo praksa pokazala, da pogodba danes ni nič drugega, kakor kos papirja in kooperanti sploh ne spoštujejo obveznosti, ki iz nje izvirajo. Če pride do spora, pa vedno najdejo meko višjo silo, ki jih reši vseh odgovornosti, oziroma grozijo, da v bodoče ne bodo več z nami kooperanti.

● Povem naj, da v prvem polletju ni izpolnilo pogodbenih obveznosti 50 % kooperantov.

Pri reševanju kritične situacije, ki nastaja zaradi pomanjkanja materiala, si pomagamo na tak način, da standardne izdelke iščemo in kupujemo v trgovski mreži, za ostale specialne izdelke pa nam preostane edino stalno urgiranje pri kooperantih.

● Predvsem bi morali od planskega oddelka dobiti pravočasno materialne potrebe, ki bi morale biti količinsko nekoliko večje od dejanskih zaradi stalnih reklamacij, morale pa bi biti tudi fiksne in se ne bi smele med letom spreminjati. Konstrukcija pa bi morala v osvajanju novih izdelkov paziti oziroma se izogibati materiala, ki ni standarden, saj je takega vedno težko dobiti in tudi cena je neprimerno večja.

● Ker je to splošni jugoslovanski problem, ne bi vedel odgovoriti, smatram pa, da dokler bo taka konjunkturna na tržišču, bomo težko dosegli, da bodo kooperanti upoštevali dogovorjene roke dobav. JANEŽ ALIČ

V Portorožu je bilo lepo

Lepo julijsko nedeljo se nas je nabralo za poln avtobus. Ko smo počakali na obvezne zamudnike, nas je odpeljal proti slovenskemu morju. Spotoma smo si ogledali Škocjansko jamo. Preko 30 nas je šlo skozi to prirodno zanimivost, ki je v prvem delu prav lepa z zanimivimi kapniki, veličastnimi dvoranami, figurami in človeškimi ribicami. V drugem delu je sicer lepa pot

speljana nad prepadi in globelmi, v katerih teče ponikalnica Reka in zaradi temnosti ni tako zanimiva. Prav zato in ker bi bili radi čimprej v topli morski vodi, je večina hitela iz temačnega objekta podzemlja. Vodič je sredi jame ugasnil luči in »videli« smo naravno temo. V jami je stalna temperatura 13 stopinj Celzija, le v delu, kjer teče voda, se zaradi nje, ki prej teče zunaj,

spreminja. Vsako zimo v jami na istem mestu prespi velika jata netopirjev, ki se v temni jami s svojimi prirodnimi čuti dobro znajdejo.

Vožnja po lepi cesti je bila prijetna in hitro smo bili v portoroškem kopaljšču. Nad biserom slovenskega morja, okolico in kopaljščem smo bili vsi navdušeni. Predali smo se sončenju in plavanju, nekateri so se tudi

žogali, a jih je vroče sonce kmalu pregnalo v senco. Kopaljšče je zaradi plitvine in mivke primerno tudi za otroke neplavalce, samo voda ni tako čista kot v Velikem Lošinjju.

Prehitro je minil lep dan in ob napovedani uri smo se zbrali v avtobusu, razen nekaterih izjem, ki nimajo razumevanja za večino, ki jih mora čakati ter postanejo takrat najbolj aktivni in žejni, pišejo karte in drugo. Nazaj grede smo slišali pesmi vseh jugoslovanskih narodov. Veselemu petju je sledila žeja in želja po šte-

vilnih postajah. Postajo smo imeli pri Krpanu v Logatcu, vendar nas je žeja hitro minila, ko smo zvedeli, da je cena pivu skoraj 5-krat večja kot njegova proizvodna cena.

Vso pohvalo zasluži tov. Perovič, ki je lepo vodil uspeli izlet. Pohvaliti je treba sindikalno vodstvo, ki je po večletnem prestanku spet uvedlo tako koristne izlete za svoje člane — brez fič-(ni)karje. S takimi izleti pospešujemo družabnost, razvedrilo, spoznavamo lepe kraje in znamenitosti in si jih še želimo. L. Urajnar

Potovanje s Caravelle – nepozabno

Od 4. do 7. junija sem se na predlog društva orodjarjev sekcije Ljubljana udeležil seminarja v Trebinju »O reznoj sposobnosti alata spiralnih burgij«. Naj uvođoma navedem, da je seminar popolnoma uspel. Predavanja so bila razdeljena v dva dela. Prvi del Izkušnje o izdelkih, ki jih izdeluje tovarna rezilnega orodja Trebinje.

V II. delu našega programa je bila razprava potrošnikov orodij. Če pogledamo nazaj, lahko ugotovimo namen tega posvetovanja. Želja tovarne je bila, da bi dobila od nas misli o kvaliteti in pomajkljivostih. Institut za alatne mašine in alate je že prej dobil vse njihove proizvode, tako da so izvršili razna merjenja ter preizkuse. Tako so nam lahko z različnimi grafikoni prikazali, kako so se pojavljali različni fizični in mehanični faktorji, ki so zaželeni in ki niso. Z našo razpravo in s predlogi, ki jih bodo morali vsekakor upoštevati, je podjetje iz Trebinja dobilo zbir podatkov, na osnovi katerih bodo sedaj ukrepali. Institut v Beogradu je zaradi točnosti in nespornega dokaza uporabljal še enaka orodja nemške ter češke proizvodnje.

Ogledali smo si tudi Hidroenergetski sistem Trebišnjica. Ta sistem elektraren in dveh akumulacijskih jezer financirajo ZDA, celoten proračun pa je 60 milijard dinarjev. Sama vsota nam pove, da to resnično ni majhna stvar. Prva vodna pregrada, v kateri se bo voda akumulirala ima prostornino za milijon m³ vode. V to pregrado je speljan rov dolg 3 km s premerom 6 metrov. Ta voda poganja turbine v elektrarni Dubrovnik, ki je prav tako v izgradnji. Glavna pregrada je dva km višje. Za potrebe gradilišča je zgrajeno 18 trafo postaj, lastna cementarna, temeljne pregrade so 35 m pod nivojem vode, debelina spodnje stene je 39 m. Cela pregrada je dolga 122 m. Visoka pa bo okoli 87 m. Iz teh podatkov se lahko izračuna, koliko bodo porabili cementa, betonskega železa ter ostalega materiala.

Ostane mi še nekaj, kar je od vsega najbolj čudovito in edinstveno in česar nikoli ne pozabimo. Vožnja z vlakom v Trebinje je trajala 27 ur. Vročina je bila takrat neznosna. Vsak si lahko misli, da je tako potovanje vse prej kot udobno. Zato nam je vodstvo seminarja predlagalo, in tudi že rezerviralo sedeže v letalu. Ob 6. uri smo bili še v Dubrovniku, kjer smo uredili potovalne formalnosti ob 7. startali s »Caravello« in ob 7.55 pristali na Brniku. Prihranek časa in muk je velik. Res je sicer tako potovanje malo dražje, vendar se splača. Polet s »Caravello« je pravo doživetje, ki ga človek ne more pozabiti. Prijetno je gledati z višine 10.800 m. Če se spomniš na potovanje z »Cirotom«, se ti od miline nehote orosijo oči misleč si pri tem »Čiro, Čiro, kdaj ti bo odzvonilo«, da ne boš s cvilečim glasom odžrl še preostanek že itak zrahljanih živcev. Potovanja ne bi omenjal, če ne bi bilo možnosti, da sem kot prvi član našega kolektiva občutil radost, ki te navda ob vstopu v »Caravello.«
Vili Delalut

Časopisi SATURNUS

PRIVREDNI

PREGLAD, Beograd

»LJUBLJANSKI SATURNUS I KUMANOVSKA FABRIKA AMBALAŽE PREGOVARAJU O INTEGRACIJI« KUMANOVO, 26. jul (d. d.).
— Nastavljaju se razgovori o uskoj poslovno-tehničkoj saradnji fabrika ambalaže Saturnus iz Ljubljane i »14. juli« u Kumanovu. Kumanovska fabrika je bila inicijator ovih pregovora, a saradnja bi se odnosila na proizvodnju i prodaju limene ambalaže.

Ove fabrike formirale su specijalne komisije, koje iz organe upravljanja pripremaju ekonomske analize i predloge za formu saradnje. Nije isključeno da dođe do potpune integracije ovih dveju fabrika, od kojih je ljubljanska znatno starija i iskusnija (osnovana pre rata), a kumanovska formirana tek pre dve i po godine.

Ovaj poduhvat je interesantan za to što su fabrike teritorijalno udaljene, ali pokušavaju da nađu zajednički jezik. U projektima se vodi računa o udaljenosti, tako da bi se izbeglo i »šetanje« materijala. Takođe, proizvod bi se prodavali pretežno u području one fabrike koja finalizira robu.

Ukoliko se pregovori uspešno završe, integracija odnosno poslovno-tehnička saradnja stupila bi na snagu od 1. januara 1965. godine.

BORBA, Beograd

LJUBLJANSKI SATURNUS OTVARA POGONE U PANČEVU I KUMANOVU»

»Saturnus« iz Ljubljane, naš najveći proizvođač limene ambalaže, već duže vremena kontaktira sa predstavnicima Pančeva i Kuma-

nova oko otvaranja svojih pogona u ovim mestima. Sa fabrikom ambalaže u Kumanovu dogovoreno je da se njen pogon limene ambalaže poveže sa Saturnusom. U prvo vreme ovaj pogon imaće neke zajedničke službe, kao razvojnu, sa ljubljanskom fabrikom. »Probna« saradnja između ove dve fabrike odvijaje se sledećih pet meseci.

Ovih dana nastavljeni su razgovori sa predstavnicima opštine Pančevo oko izgradnje pogona limene ambalaže u ovom gradu.

Pančevo je voljno da ustupi zgradu za ovaj pogon, dok bi se oprema nabavila iz zajedničkih sredstava, s tim što bi za proces proizvodnje garantovao Saturnus.

Saturnus se odlučio na gradnju pogona u drugim mestima dobrim delom i zbog dosta skupog prevoza ambalaže u ove krajeve. Ljubljanska fabrika snabdeva oko 60 odsto naše prehrambene industrije limenom ambalažom.

»TURISTIČKE

NOVINE« Beograd

... Na primer, preduzeće Saturnus sa 1500 zaposlenih ima dva odmarališta, od kojih je ono u Portorožu u zajednici sa još jednim preduzećem. Osim toga, radnicima ovog preduzeća stoje na ras-

polaganju još šest odmarališta u Kranjskoj gori, Bohinju, Velikom Lošinj, Crikvenici, Novigradu i Savudriji, sa zakupljenim određenim brojem postelja.

Formiranje sopstvenih odmarališta za članove kolektiva industrijskih i drugih preduzeća u Sloveniji nije bilo odlučujuće na način davanja regresa za godišnji odmor. U svim preduzećima ove republike još ranije je zapaženo da su propisi o davanju regresa neprihvatljivi, pa je najveći broj preduzeća proširilo mogućnost njegovog korišćenja ne samo za boravak u odmaralištima, već i u hotelima, kampovima pa čak i u privatnim sobama. Da bi se regres koristio, dovoljno je, da korisnik done-se potvrdi da je proveo godišnji odmor u određenom turističkom mestu. Dokaz može da bude i hotelski račun, pa i potvrda turističkog biroa u tom mestu.

Obično se na ime regresa isplaćuje 500 dinara po osobi dnevno i to najviše za 14 dana odmora. U preduzeću »Saturnus« odobrava se 1000 dinara svakom članu kolektiva za odmor u odmaralištu ovog preduzeća, a korisnik plaća svega 400 dinara. Ako član kolektiva koristi odmor u nekom drugom turističkom objektu, na ime regresa dobija 300 dinara...

Moj konjiček so ribice ...

»To je moj hoby« je odgovoril tov. Jurij Vabšek na vprašanje, kako to, da si je naredil akvarij. »Vse sem sam izdelal« je ponosno povedal, »od zasteklene posode do male črpalke za črpanje zraka v vodo, da jo meša in bogati s kisikom.« Povedal mi je tudi, da mora za zimo pripraviti še termostat in posebne grelce, ker mora imeti voda stalno temperaturo 19–20 stopinj Celzija.

»Krmim jih dvakrat dnevno s posušenimi vodnimi bolhami«, je nadaljeval z opisom svojega akvarija tovariš Vabšek ter povedal tudi, da menja vodo enkrat mesečno, pri čemer očisti plankton in odmrle alge. V nadaljnjem razgovoru je povedal, da je ulovil svoje ribice, ki se imenujejo »Gupy«, tako kot mnogi akvaristi v toplen jezeru pri Vikerčah.

Sedaj plavata v akvariju dve samici in dva samca, družbo pa jim dela še majhen polž. Kot posebno zanimivost mi je tov. Vabšek povedal tudi, da kote akvarijske ribice »Gupy« žive mladiče, ki pa jih hitro same požrejo.

»Zato bom moral prihodnjič vgraditi za srečni dogodek v moji ribji družini posebno žično pregrado, da se bodo lahko zatekli mladiči na varno«, je zaključil tov. Vabšek pripovedovanje o svojem hobyju.

Janez HERZOG

Ali je strelstvo v zatonu?

To je vprašanje, na katerega bi težko odgovorili! Poizkusil bom v kratkih besedah razčleniti naše strelsko udejstvovanje v okviru športnega aktivna in naše matične Strelske družine »Vide Pregarc.« Po ustanovitvi strelske sekcije v naši tovarni, ki je začela delovati čez tri leta, ko je prenehal SD »Franc Leskošek«. V nekaj letih je sekcija dosegla preko 50 članov in članic, ki so z rednimi treningi dosegli prav dobre rezultate na različnih tekmovanjih. Spominjati se moramo, da smo pred leti hodili na razna tekmovanja izven Ljubljane in povsod dosegali rezultate, ki so bili takrat prav dobri, če ne celo odlični. Spomniti se moralo dvobojev z Limom, Tosom, Mehanotehniko iz Izole, s prvakom Izole SD »Darko Marušič«, z mnogimi ljubljanskimi strelskimi družinami in povsod smo zmagali. In danes??? Kje je mladina,

ki bi morala biti glavna opora strelskega športa, saj ji ta šport samo koristi v njenem udejstvovanju. Zakaj ni mladine več na spregled, saj jim nudimo vsa sredstva za razvijanje in vso pomoč za treniranje. Zakaj ni nobenega novega prijavitelca za streljanje? Vedeti moramo, da so rezultate, ki so še vedno prav dobri, v zadnjih letih dosegli vedno eni in isti strelci. Ti pa bodo kmalu prenehali z aktivnim tekmovanjem in bodo ostali samo trenerji in svetovalci mlajšim članom naše sekcije.

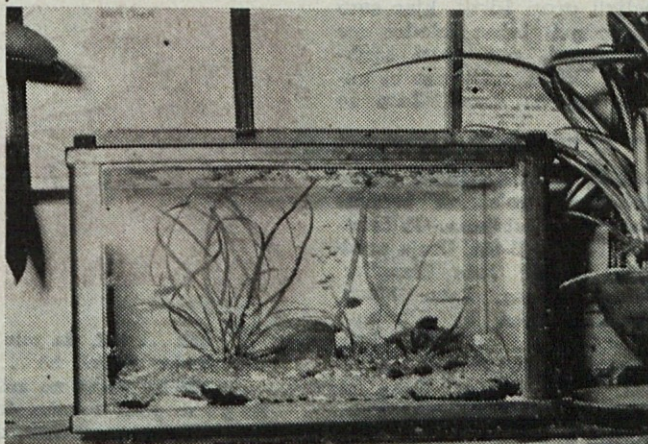
Kljub temu pa nismo zaspani, saj lahko rečem, da lani in letos nismo izpustili ali zamudili nobenega tekmovanja, na katero smo bili povabljeni. Tako smo se udeležili tekmovanja za »Grajzerjev pokal«. Naši strelci so v občinski ekipi streljali na troboju Celje,

Koper in Moste-Polje. Strelskega tekmovanja v počastitev 20. obletnice AVNOJ, ki ga je priredil ObSS, nočnega streljanja v počastitev rojstnega dne Maršala Tita, tekmovanja za Dan mladosti v izvedbi Obo ZVVI in drugih tekmovanj smo se vedno udeleževali. Povsod smo dosegli prav dobre rezultate.

Da ne bi strelstvo v naši tovarni zamrlo, pozivam vse, ki bi hoteli streljati, naj se prijavijo in začno z resnim delom, da bomo v prihodnosti lahko samo pohvalno pisali in razglašali lepe rezultate o naših strelcih.

Omenim naj še, da je mladinska organizacija v naši tovarni dala za občinsko mladinsko ligo dve ekipi, ki bi morali streljati izven naše strelske sekcije, a do danes se nista udeležili nobene tekme. Zakaj?

Mitja Kobilica

Izlet v daljne kraje

Oddelek avtoelektrike — montaža potuje na izlet v daljne kraje. Pa da ne boste mislili, da v Ameriko ali celo v Avstralijo. Ne, samo v kraje naše lepe gorenjske in primorske dežele.

Tri dni prej nam je vodja oziroma organizator izleta tov. Miha razdelil precej privažna vabila. Odhod v soboto ob 3. uri.

Čakamo avtobus vsi nerstirni, avtobusa od nikoder. Zamuda že četrte ure. Telefon zabrni in kliče na pomoč podjetje SAP. Medtem se prikaže izza ovinka težko pričakovani avtobus. Srečno se vkrcamo in odpeljemo proti postaji, kjer pobereмо še zadnje turiste, ki so tudi že popolnoma obupani. Toda obraz se jim takoj razvedri.

Pot nas pelje proti lepi Gorenjski. Prva postaja so Begunje, kraj nesrečnega imana v naši zgodovini narodno-osvobodilnega boja. Hodimo po hodnikih »Muzeja talcev« iz celico v celico. Ogledujemo slike, ki nam prikazujejo vso strahoto našega boja in trpljenje naših borcev in ilegalcev. Vsi smo molčeči, kot bi se balj motiti mir onih, ki so tu vzdihovali in izdihovali svoje duše pod bičem neusmiljenega gestapa in domačega izdajalca. Marsikdo se spomni svojega sorodnika, znanca, prijatelja, ki je tu v eni najlepših dolin naše Gorenjske našel smrt zaradi tega, ker je ljubil svojo domovino. Molče stopimo iz tega mračnega poslopja.

Zunaj pa nas pozdravi toplo sonce, ki kmalu razprši tožne misli ter nam povrne dobro voljo. Odpeljemo se v Kranjsko goro v naš dom, kjer prenočimo. Tu se zabavamo po milij volji, kakor komu prija. Eni plešejo, drugi pojejo, pri tem pa seveda pridno zalivajo. Počitka je bolj malo, vendar se zjutraj že ob 8. uri odpeljemo proti Vršiču.

Od tu smo nadaljevali pot proti Soči in k izviru Soče. V Kobaridu smo si ogledali spomenik našega največjega primorskega rodoljuba in pesnika Simona Gregorčiča, ki je prvi opisal v pesmi »Soči« vse tegobe svojega zaslužjenega naroda. Veličasten je tudi spomenik v čast 400 italijanskim vojakom, ki so padli med prvo svetovno vojno in ki ga še danes oskrbuje italijanski konzulat. Od tu smo se odpeljali proti Idriji, kjer smo si podprli lačne želodce ter nadaljevali pot proti Ljubljani. Dobra volja nas ni minila vse do doma. Zato so

poskrbeli naši trije humoristi, ki so nas zabavali: Tone, Janez in France, ki ga dobra volja ni minila, dosledno se je vračal domov brez srajce. Kdo so, uganite sami, do tedaj pa naj bodo incognito. Težko smo se poslovili, vsi pa smo si želeli, da bi se taki izleti še ponovili, ter nas

trdno povezali pri zabavi in pri skupnem delu v tovarni.

Se mnogo je neizrečenega o tem potovanju, toda bilo je preveč lepo, da bi na kratko opisala vse dogodke, ki so za bralca mogoče nepomembni, za nas pa bodo ostali nepozabni.

Lenčka Toni

Osvetljenost vozil še ni urejena

(Nadaljevanje s 3. str.)

za vsako vrsto posebej

V II. poglavju je opisan kontrolni organ za omenjeno opremo, njegove obveznosti ter način poslovanja, ter način podeljevanja kvalitativne značke.

V III. poglavju pa so zbrani predpisi o kvaliteti svetlobne opreme za vsako vrsto posebej, ter kontrolni postopki, ki jih mora svetlobna oprema uspešno prestati, če hoče dobiti kvalitativni znak.

Komisija je bila soglasna, da ne bi smeli v prihodno-

sti opremljati motorna vozila z nepreizkušeno svetlobno opremo, ki ne bi imela na sebi znaka o kvaliteti.

Želeli bi, da bi omejeni predlog skrajšal pot do enotnih jugoslovanskih predpisov na tem področju, in da bi s tem pomagal zmanjševati zmedo in prispeval k večji prometni varnosti na jugoslovanskih cestah.

DSNZ za Slovenijo, Sekretariata za promet, TAM, IMV, TOMOS, AVTOMONTAZE, ISKRE — obrat žar-nic in SATURNUSA.

Sandi SEKIRNIK

Po tednu bivanja v ČSR

(Nadaljevanje s 4. str.)

jete delavce imajo posebne uvajalne tečaje. Obisk v tovarni je bil izredno naporen, tovarna se namreč razteza na ogromni površini in je treba od obrata do obrata napraviti kar precejšen kos poti.

Varnostno službo v tovarnah na Češkem stalno krepijo in razvijajo njeno dejavnost ter izpopolnjujejo metode njenega dela.

Se istega dne smo nadaljevali vožnjo do Čeških Bolejovic, od koder smo naslednjega dne nadaljevali pot proti domovini.

Zopet je bila na vrsti utrudljiva pot od Čeških Velenic do Dunaja. Na Dunaju smo si ogledali del mesta in izrazito trgovsko ulico Mariahilferstrasse. Do četrte ure popoldne smo kolovratili križem po Dunaju, potem pa smo odrinili preko Semeringa, Gradca in Maribora v Ljubljano.

Za nami je bilo preko 2000 kilometrov poti, ki nas je pošteno utrudila, vendar smo bili vsi veseli, da je ekskurzija tako lepo uspela in da smo se, čeprav utrujeni, srečno vrnili domov.

Brane Polc

Boljše in več dela, višji osebni dohodki

(Nadaljevanje s 1. strani)

tošnjem letu oprostitev obveze dajatev v družbeno investicijske sklade), ne bomo sposobni obdržati odnosov v delitvi dohodka na sklade v sedanjem razmerju, če ne bomo poskušali mobilizirati v kolektivu vseh sil za iskanje rezerv, ki v našem podjetju so, zlasti pri materialnih stroških, kjer imamo še vedno vse preveč izmeta; če bi zmanjšali izmet oziroma zmanjšali materialne stroške samo za 1%, bi to zneslo za 50 milij. dinarjev, kar predstavlja polovico plače za cel kolektiv. Sedaj predstavlja ta rezerva največjo možnost za pridobitev novih sredstev. V novih ukrepih, ki jih pripravljamo v obliki novega pravilnika o delitvi po učinku in zmanjšanju poslovnih stroškov, bo potrebno temu faktorju dati primerno stimulacijo. Večji poudarek v stimulativnejšem nagrajevanju bo potrebno dati zlasti našim strokovnim službam in delavnicam, pri katerih smo v dosedanjem sistemu opazili precej neelastičnosti in konservativnosti zlasti z vidika, da so nekateri vodilni tovariši v teh službah vodili politiko, da podrejeni ne morejo priti do večjih osebnih dohodkov kot nadrejeni. Taka politika je zlasti v naših delavnicah ustvarila precej nezadovoljstva.

Posledica tega je manjša produktivnost ravno v kapacitetah, ki so najbolj kritične.

Vsa ta problematika bo morala biti v bodočnosti glavna tema razpravljanja in ukrepanja v EE. Dobri rezultati ukrepov po teh razpravah pa bodo zagotovilo za nadaljnji razvoj naše tovarne in tudi našega osebnega standarda.

ZDRAVKO RAKUŠCEK

101 BESEDA

»Ena, dve, tri, dihaj globoko, izdih, pazi na roke«, so se slišale glasne besede iz majhnega zalivčka za visoko skalo v Savudriji. Diskreten pogled preko skale je odkril spenjeno morsko površino, sredi pene pa moškega težke kategorije, srednjih let, ki je globoko sopeč lovil sapo. Še in še je škropila voda okoli možaka, ki se je z vsemi močmi trudil, da bi obdržal glavo nad morskjo površino.

»Na vsak način se moram naučiti plavanja, je potožil med kratkim odmorom.« pa čeprav me stane vsak zamah z roko najmanj pol decilitra siane vode in ne ostane nič več prostora za boljšo pijačo!«

Janez HERCOG

Intimno

pri kozarčku

Hk... veš, da tole delavsko samoupravljanje niti ni tako napačna stvar. V službo prideš kadar hočeš, domov greš kadar hočeš, hk... dopust vzameš, ko je največ dela, hk...

Če se plana ne zrihta, so krivi »objektivni vzroki«, plače so tako ali drugače 100%. Odgovoren nisi nikomur, če pa se plan nekako doseže, dobimo premije — ali stimulatивно nagrajevanje, kot temu pravimo. To je vse skupaj tako, hk... enostavno, da ti res neka, hk... strokovnost sploh ni potrebna, važna je »stara praksa«... hk.

»GLAS SATURNUSA«, glasilo delovnega kolektiva tovarne Saturnus Ljubljana. Ob železnici 16, tel. 33-666. Ureja uredniški odbor: Jože Einspiller, Janez Herzog, Peter Marn, Janez Ošaben in Elizabeta Vide. Glavni urednik: Jože Einspiller. Odgovorni urednik: Peter Marn. Tiska tiskarna ČP »Gorenjski tisk« Kranj. Rokopisov ne vračamo.